

JEDN. IDENT.: 238149 - RRTV

VÁŠ DOPIS ZN.: PRV/006/17
NAŠE Č. J.: RRTV/3774/2017-rud
SP. ZN.: RRTV/2017/171/rud
ZASEDÁNÍ RADY:

VYŘIZUJE: OA TV

DATUM, MÍSTO: 14.2.2017, Praha

Odpověď na žádost o poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Vážení,

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen „Rada“), zřízená zákonem č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, v platném znění, jakožto povinný subjekt podle ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v návaznosti na Vaši žádost ze dne 13. února 2017, Vám sděluje následující:

Usnesení Rady přijaté na jejím 3. zasedání konaném dne 7. února 2017, ve znění „*Rada trvá na svém závěru, že se provozovatel vysílání FTV Prima, spol. s r.o., IČ 48115908, sídlem Na Žertvách 132/24, Praha, PSČ 180 00, dopustil porušení ustanovení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb., když v období od 28. března do 17. dubna 2016 odvysílal na programu Prima v rámci zpravodajské relace Zprávy FTV Prima, zařazované vždy v čase od 18:55 hodin, celkem čtyři zpravodajské příspěvky, které informovaly o údajném křivém nařčení provozovatele z manipulace zpravodajským materiálem, jenž se vztahoval k tématu integrace uprchlíků z Iráku na území České republiky, přičemž tyto příspěvky neoddělovaly hodnotící komentáře od informací zpravodajské charakteru, a konstatuje, že provozovatel byl na porušení ustanovení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb., upozorněn zcela v souladu se zákonem a vydané upozornění sp.zn. 2016/968/RUD/FTV, č.j. RRTV/2066/2017-rud, je tudíž pro rozhodovací praxi Rady směrodatné*“, bylo vydáno na základě následujících podkladů:

- analýza na téma „Mediální pokrytí tématu migrace na programu Prima v období od 28. března do 17. dubna 2016“, projednaná na 19. zasedání Rady konaném dne 25. října 2016 (pořadové číslo 37). Tento materiál Vám byl zaslán již dříve pod č.j. RRTV/2339/2017-rud a byl Vám doručen dne 26. ledna 2017.
- materiál projednaný na 1. zasedání Rady konaném dne 10. ledna 2017 (pořadové číslo 23). Tento materiál byl zaslán již dříve pod č.j. RRTV/2339/2017-rud a byl Vám doručen dne 26. ledna 2017.
- podané vysvětlení provozovatele FTV Prima, spol. s r.o., ze dne 12. prosince 2016, kde se provozovatel vyjadřoval ve věci jeho postupu při informování o problematice integrace uprchlíků z Iráku v České republice v období od 28. března do 17. dubna 2016 na programu Prima v rámci zpravodajské relace Zprávy FTV Prima, zařazované vždy v čase od 18:55 hodin. S ohledem na fakt, že původcem tohoto dokumentu je sám žadatel, není nutné jej nyní žadateli znovu zasílat.
- audiovizuální záznamy zpravodajské relace Zprávy FTV Prima odvysílané na programu Prima v období od 28. března do 17. dubna 2016, respektive záznamy předemětných čtyř

zpravodajských příspěvků. Jelikož se jedná o záznamy pořadů, které byly odvysílány na programu, jehož provozovatelem je samotný žadatel, není nutné je žadateli zasílat.

- reakce provozovatele FTV Prima, spol. s r.o., ze dne 20. ledna 2017 (doručené Radě dne 25. ledna 2017) na uložené upozornění sp.zn. 2016/968/RUD/FTV, č.j. RRTV/2066/2017-rud. S ohledem na fakt, že původcem tohoto dokumentu je sám žadatel, není nutné jej nyní žadateli znovu zasílat.
- materiál projednaný na 3. zasedání Rady konaném dne 7. února 2017 (pořadové číslo 34). Tento materiál Vám zasíláme v příloze.

S pozdravem

Ivan Krejčí

předseda Rady

pro rozhlasové a televizní vysílání

Spisová značka: 2016/968/RUD/FTV
Jednoznačný identifikátor: 835512

Zasedání Rady: 3 / poř.č.: 34
Dne: 07.02.2017

zpracoval: Bláhová Viera

Věc:

FTV Prima, spol. s r.o./Zprávy FTV Prima/28.3.-17.4.2016/od 18:55 hodin/informování o problematice integrace uprchlíků z Iráku

Termín pro (vypravení) rozhodnutí Rady: 08.02.2017

Návrhy na usnesení Rady:

1. Rada se seznámila s reakcí provozovatele FTV Prima, spol. s r.o., IČ: 48115908, sídlem Na žertvách 132/24, Praha, PSČ 180 00, na uložené upozornění na porušení ustanovení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb., kterého dopustil tím, že v období od 28. března do 17. dubna 2016 odvysílal na programu Prima v rámci zpravodajské relace Zprávy FTV Prima, zařazované vždy v čase od 18:55 hodin, celkem čtyři zpravodajské příspěvky, které informovaly o údajném křivém nařčení provozovatele z manipulace zpravodajským materiálem, jenž se vztahoval k tématu integrace uprchlíků z Iráku na území České republiky, přičemž tyto příspěvky neoddělovaly hodnotící komentáře od informací zpravodajského charakteru.

2. Rada nadále trvá na svém závěru, že se provozovatel vysílání FTV Prima, spol. s r.o., IČ: 48115908, sídlem Na žertvách 132/24, Praha, PSČ 180 00, dopustil porušení ustanovení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb., když v období od 28. března do 17. dubna 2016 odvysílal na programu Prima v rámci zpravodajské relace Zprávy FTV Prima, zařazované vždy v čase od 18:55 hodin, celkem čtyři zpravodajské příspěvky, které informovaly o údajném křivém nařčení provozovatele z manipulace zpravodajským materiálem, jenž se vztahoval k tématu integrace uprchlíků z Iráku na území České republiky, přičemž tyto příspěvky neoddělovaly hodnotící komentáře od informací zpravodajského charakteru, a konstatuje, že provozovatel byl na na porušení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb., upozorněn zcela v souladu se zákonem, a vydané upozornění sp.zn. 2016/968/RUD/FTV, č.j. RRTV/2066/2017-rud, je tudíž pro další rozhodovací praxi Rady směrodatné.

Usnesení rady:

1. Rada se seznámila s reakcí provozovatele FTV Prima, spol. s r.o., IČ: 48115908, sídlem Na žertvách 132/24, Praha, PSČ 180 00, na uložené upozornění na porušení ustanovení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb., kterého dopustil tím, že v období od 28. března do 17. dubna 2016 odvysílal na programu Prima v rámci zpravodajské relace Zprávy FTV Prima, zařazované vždy v čase od 18:55 hodin, celkem čtyři zpravodajské příspěvky, které informovaly o údajném křivém nařčení provozovatele z manipulace zpravodajským materiálem, jenž se vztahoval k tématu integrace uprchlíků z Iráku na území České republiky, přičemž tyto příspěvky neoddělovaly hodnotící komentáře od informací zpravodajského charakteru.

11-0-0

2. Rada nadále trvá na svém závěru, že se provozovatel vysílání FTV Prima, spol. s r.o., IČ: 48115908, sídlem Na žertvách 132/24, Praha, PSČ 180 00, dopustil porušení ustanovení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb., když v období od 28. března do 17. dubna 2016 odvysílal na programu Prima v rámci zpravodajské relace Zprávy FTV Prima, zařazované vždy v čase od 18:55 hodin, celkem čtyři zpravodajské příspěvky, které informovaly o údajném křivém nařčení provozovatele z manipulace zpravodajským materiálem, jenž se vztahoval k tématu integrace uprchlíků z Iráku na území České republiky, přičemž tyto příspěvky neoddělovaly

hodnotící komentáře od informací zpravodajského charakteru, a konstatuje, že provozovatel byl na na porušení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb., upozorněn zcela v souladu se zákonem, a vydané upozornění sp.zn. 2016/968/RUD/FTV, č.j. RRTV/2066/2017-rud, je tudíž pro další rozhodovací praxi Rady směrodatné.

12-0-0

Přílohy:

1. Document-01.docx.pdf
2. 2017-01-23-RRTV-upozornění-reakce.pdf

Lustrum:

TEXT:

Žádost o podání vysvětlení:

FTV Prima, spol. s r.o. je provozovatelem televizního vysílání programu Prima šířeného jednak prostřednictvím družice (licence sp.zn. 2011/836/sve/FTV), dále prostřednictvím pozemních vysílačů v systému DVB-T (licence sp.zn. 2010/68/KOZ/FTV) a rovněž tak prostřednictvím zvláštních přenosových systémů (licence sp.zn. 2015/1009/FIA/FTV), ve znění pozdějších změn.

Rada na svém 19. zasedání konaném dne 25. října 2016 projednala analýzu informování o tématu migrace ve zpravodajských a publicistických pořadech programu Prima provozovatele FTV Prima, spol. s r.o., v období od 28. března do 17. dubna 2016.

Analýza prokázala, že ve sledovaném období provozovatel odvysílal v rámci zpravodajské relace Zprávy FTV Prima, zařazované vždy v čase od 18:55 hodin, celkem čtyři zpravodajské příspěvky, které informovaly o údajném křivém nařčení provozovatele z manipulace zpravodajským materiálem, jenž se vztahoval k tématu integrace uprchlíků z Iráku na území České republiky, přičemž tyto příspěvky neoddělovaly hodnotící komentáře od informací zpravodajského charakteru. Jednalo se konkrétně o tyto zpravodajské příspěvky: příspěvek informující o plánovaném odchodu skupiny Iráčanů z České republiky ze dne 31. března 2016 (12:12 minut od začátku pořadu), příspěvek informující o pozastavení projektu nadačního fondu Generace 21 ze dne 1. dubna 2016 (01:08 minut od začátku pořadu) a dva na sebe navazující příspěvky o odjezdu skupiny Iráckých uprchlíků do Německa ze dne 2. dubna 2016 (01:15 a 02:52 minut od začátku pořadu).

Tyto zpravodajské příspěvky pracovaly se specifickým rámcem, který by bylo možno nazvat jako **problém „politické korektnosti“**. Zpravodajství se tu v souvislosti s odchodem Iráčanů vrací k **případu překladu** slov jednoho z nich (Georgise Batta). Inkriminované vyjádření, podle kterého měl pan Batto údajně projevit nespokojenost s nabízeným bydlením v Jihlavě, se objevilo **v reportáži s názvem „Irácké rodině se nelíbí byty“**, odvysílané jako součást relace Zprávy FTV Prima dne 11. února 2016.

Pro uvedení do kontextu nyní případ stručně zrekapitulujeme:

Zpravodajským příspěvkem „Irácké rodině se nelíbí byty“ se Rada zabývala na svém 5. zasedání, konaném dne 1. března 2016. Analýza byla zpracována na základě diváckých stížností v rámci souhrnu podání. Reportáž líčila situaci irácké rodiny po přesídlení do České republiky. Popisovala nespokojenost, kterou prý azylanti projevili ohledně jihlavských bytů, do kterých se měli nastěhovat. Součástí reportáže byly výroky člena rodiny, Georgise Batta, který údajně uvedl, že odmítá žít v „přemalovaném kravínu“. Vyjádření bylo divákům zprostředkováno formou překladu, který působil jako simultánní tlumočení, ačkoli byl český text do reportáže doplněn až dodatečně (což je ovšem obvyklý redakční postup). Z kontextu reportáže (úvod moderátora, komentář redaktora, výroky dalších respondentů) plynulo, že tím pan Batto reaguje na konkrétní nabídku bytů v Jihlavě. Protože reportáž vyvolala kontroverze a pochybnosti o správnosti (resp. možné manipulativnosti) překladu, provozovatel se ve vysílání k tématu ještě několikrát vrátil (např. 13. února). Tento dodatečně zveřejněný materiál (rozsáhlejší pasáže rozhovoru, jiné verze překladu), potvrdil, že vyznění výroků Georgise Batta mohlo být skutečně poněkud odlišné – respondent hovořil v hypotetické rovině (jihlavské byty explicitně vůbec nezmiňoval), zdvořileji, a také přímo neavizoval návrat do válečného Iráku. Z tohoto důvodu Rada od provozovatele vyžádala podání vysvětlení, jaké bylo originální znění cizojazyčného textu, jaké bylo znění textu profesionálního českého překladu, na jakou otázku či otázky promluva reprezentovaná českou verzí reagovala a v jakém kontextu zazněla. Po obdržení předmětného vysvětlení byla věc na 8. zasedání, konaném 19. dubna 2016, opětovně projednána, přičemž Rada vůči provozovateli k dalším krokům nepřistoupila.

Jakmile se vynořily první informace o tom, že část azylantů z Iráku hodlá Českou republiku opustit, zpravodajství kauzu okolo jihlavských bytů oživilo.¹

„A právě rodina George Batty dala už před několika týdny najevo svou nespokojenost s nabídnutým ubytováním a o odchodu mluvila. O tom jsme vás už ve zprávách informovali.“

Podle redakčních komentářů spolu tyto události přímo souvisejí a současný vývoj situace potvrzuje, že postup provozovatele byl zcela legitimní.

„Kritici přitom tehdy tvrdili, že jsme reportáž nebo vyjádření George Batty zmanipulovali. Teď se ukazuje, že lidé skutečně stoprocentně spokojeni nebyli.“

Tuto linku zprávy udržovaly i další den, když informovaly o pozastavení projektu nadačního fondu Generace 21 ze strany ministerstva vnitra.² Do vysílání zařadily vyjádření předsedy RRTV, Ivana Krejčího, proti kterému postavily komentář Daniela Köppla (který byl prezentován pouze jako „mediální odborník“, nikoli už jako generální ředitel Empresa Media). Následovalo oslovení senátora Zdeňka Papouška (KDU-ČSL), který spolu s dalšími podnět k prošetření podal, doplněné opět o polemiku D. Köppla.

Jaroslav MAREŠ, redaktor

Zatímco uprchlíci dávají najevo nespokojenost s nabídnutými podmínkami, Rada pro rozhlasové a televizní vysílání stále řeší stížnosti na naši reportáž, která rozčarování uprchlíků pojmenovala jako první.

Ivan KREJČÍ, předseda Rady pro rozhlasové a televizní vysílání

Jedna věc je, jak se pracuje s tím mediálním obsahem, a to je předmětem analýzy, a to, co se děje následně, vlastně pro nás jakoby jako není relevantní v tomto smyslu.

Daniel KÖPPL, mediální odborník

Rada by měla za těchto okolností trochu přehodnotit a zvážit své rozhodování vůči komerčním stanicím, na které často nastavuje pravidla veřejnoprávnosti. Spor s televizí Prima ohledně uprchlíků byl jeden z těch, kde se ukázalo, že jejich rozhodování bylo možná trochu ukvapené.

Petra DOLEŽALOVÁ, redaktorka

O reakci jsme zažádali i senátory, kteří na naši televizi podali stížnost. I autor stížnosti si trvá na svém.

Zdeněk PAPOUŠEK, senátor /KDU-ČSL/

Jak se o tom referovalo jako v těch, v těch zprávách vaší televize, to byla jedna věc, a teď je ta druhá věc, že ti lidé jsou nějakým způsobem posunuti třeba psychicky jinam a chtějí jet někam jinam a tak dále.

Daniel KÖPPL, mediální odborník

A pak snadno dojde k situaci, kdy televize popíše nějakou událost, která je v realu, která je skutečností a dojde ke konfliktu s idealistickým zobrazováním třeba veřejnoprávních médií.

I. Krejčí a Z. Papoušek zdůrazňovali, že předmětem prověřování je samotná práce s mediálním obsahem (to, zda se provozovatel při zpracovávání a prezentaci nasbíraného materiálu zpronevěřil

¹ Příspěvek č. 8 „Část křesťanských uprchlíků chce odcestovat z Česka zpět do Iráku“, 31. 3. 2016

² Příspěvek č. 11 „Chovanec stopl přijímání křesťanů z Iráku“, 1. 4. 2016

zásadám objektivitě nelze posuzovat podle toho, jestli byl následný vývoj situace s jeho interpretací v údajném souladu). D. Köppl kontroval, že RRTV by měla ve světle nastalého vývoje svůj postup přehodnotit, s tím, že na komerční provozovatele jsou uvalovány příliš vysoké standardy („pravidla veřejnoprávnosti“), resp. požadavky na „idealistické zobrazování“ skutečnosti.

Redakční komentáře zdaleka neodpovídaly nezaujatému popisu líčených událostí. Stanoviska redakce byla divákům představována, jako by se jednalo o objektivní fakta („reportáž, která rozčarování uprchlíků pojmenovala jako první“). A tomu odpovídala i práce se zdroji. Redakce již předem relativizovala vyjádření I. Krejčího a Z. Papouška („Zatímco Rada pro rozhlasové a televizní vysílání stále řeší stížnost na naši reportáž ...“, „I autor stížnosti si trvá na svém“). Naopak (nekomentovaná) slova D. Köppla užila k legitimizaci svých vlastních postojů a k popření argumentů zbývajících mluvčích.

Následující relace navázala ve stejném duchu. Do zpráv byly zařazeny dva na sebe navazující příspěvky o odjezdu Iráčanů do Německa. Ke konci prvního z nich³ redaktorka uvedla, že zpravodajství poukázalo na (reálný) problém s byty a bylo osočeno z „údajné manipulace“.

„Na to, že není všechno v pořádku a někteří uprchlíci nejsou spokojeni s ubytováním, jsme upozorňovali a byli jsme nařčeni z údajné manipulace. Teď se ukazuje, že uprchlíci skutečně nemohli být spokojeni, když se rozhodli, že odcestují z Česka.“

Po komentáři zástupce veřejné ochránkyně práv, Stanislava Křečka, dle kterého tito Iráčané nejsou „ubozí lidé prchající před válkou“, navazovala reportáž⁴, která se tématu „údajných manipulací“ věnovala dominantně. V úvodu se moderátorka zaštitila právě Stanislavem Křečkem, když informovala, že zástupce ombudsmanky žádá omluvu od těch, kteří provozovatele „obvinili z manipulací a lži“.

Terezie KAŠPAROVSKÁ, moderátorka

Včerejší rozhodnutí ministra vnitra Milana Chovance pozastavit projekt Nadačního fondu Generace 21 na přesídlení křesťanských uprchlíků z Iráku, vyvolal okamžitě vášnivé reakce. Zástupce ombudsmanky Stanislav Křeček by teď rád slyšel omluvu od těch, kteří v minulosti obvinili naši televizi z manipulací a lží.

redaktor /citace: Stanislav Křeček, zástupce veřejné ochránkyně práv/

"Čekám omluvu od těch několika "sluníčkářů", kteří mne zde napadali pro vyjádření mých určitých pochybností nad překotnou podporu takzvaných uprchlíků zejména v souvislosti s tím, že jsem se zastal televize Prima po její pravdivé reportáži o tomto problému."

Stanislav KŘEČEK, zástupce veřejné ochránkyně práv

Ta pravda vždycky není jenom v jednom nějakém oficiálním názoru, nebo v názoru, který část společnosti považuje za oficiální.

Petra DOLEŽALOVÁ, redaktorka

Tak reagoval na rozhodnutí ministra Milana Chovance zástupce ombudsmanky. Naše televize se totiž po odvysílání původní reportáže, kde jsme jako první upozornili na to, že uprchlíci nejsou spokojeni s ubytováním v Česku, stala terčem útoků jiných médií i iniciativy HateFree. Údajně jsme měli

³ Příspěvek č. 14 „Část křesťanských uprchlíků z Iráku odjela do Německa (1)“, 2. 4. 2016

⁴ příspěvek č. 15 „Část křesťanských uprchlíků z Iráku odjela do Německa (2)“, 2. 4. 2016

zmanipulovat výpověď jednoho z křesťanských uprchlíků o tom, že se mu nelíbí ubytování v Jihlavě, jenže teď se ukazuje, že rodina požádala o vrácení pasů a skutečně odjela z Česka údajně kvůli nespokojenosti. Navíc ani jeden z bytů vyhrazených pro uprchlíky městem Jihlava doteď není obsazený.

Po (poměrně expresivním) vyjádření S. Křečka redaktorka dodává, že se provozovatel stal „terčem útoku jiných médií i iniciativy HateFree“⁵. V dalším komentáři tvrdí, že se nyní informace ohledně odmítnutí bytů „potvrzují“. V tomto kontextu je zařazeno vyjádření koordinátora projektu HateFree, Lukáše Houdka. Poté redaktorka pokračuje v přesvědčování diváků, že autoři inkriminované reportáže „žádná fakta nezakreslili“. Prostor dostává iniciátor petice senátorů, Zdeněk Papoušek (KDU-ČSL) s tím, že „nedokázal vysvětlit“, v čem měla případná manipulace spočívat. Po odvysílání jeho výroku vznáší moderátorka řečnickou otázku, jíž demonstruje, že je argumentace senátora zcela nepřesvědčivá: „Máme si to vysvětlit tak, že v době natáčení naší reportáže byli uprchlíci spokojeni a svůj názor změnili až teď? Na to nám nedokázal nikdo odpovědět“.

Petra DOLEŽALOVÁ, redaktorka

A právě tím by se už příští týden měla zabývat vláda na svém jednání. Po rozhodnutí ministra vnitra ale vyvstává další otázka, v čem tedy vlastně byla manipulace televize Prima, když se teď jen potvrzují naše informace.

Lukáš HOUDEK, koordinátor iniciativy HateFree

Ta chyba spočívala podle nás aspoň na základě toho, co jsme měli možnost vidět, v tom, že měl pan Batto připodobnit byty, který mu nabízel město Jihlava, k přemalovanému kravínu. Tam prostě šlo o vložení do úst tomu pánovi tý věty, že takhle mluví o konkrétních bytech.

Petra DOLEŽALOVÁ, redaktorka

Hatefree si sice trvá na svém, ale všichni ti, kteří se byli sami přesvědčit v naší televizi o pravdivosti reportáže, potvrdili, že jsme žádná fakta nezakreslili. Čím jsme údajně manipulovali nebo jitrili xenofobní nálady, nám nedokázal vysvětlit ani iniciátor petice 17 senátorů, kteří podali podnět na Radu pro rozhlasové a televizní vysílání.

Zdeněk PAPOUŠEK, senátor /KDU-ČSL/

Já myslím, že to vůbec teďka spolu nesouvisí. Čili teďka pokud uděláte o tom reportáž, budete se jich ptát, tak ten jejich názor teďka může být jiný než předtím, čili to já nedokážu posoudit.

Petra DOLEŽALOVÁ, redaktorka

Máme si to vysvětlit tak, že v době natáčení naší reportáže byli uprchlíci spokojeni a svůj názor změnili až teď? Na to nám nedokázal nikdo odpovědět. Na to, že Nadační fond Generace 21 funguje prapodivně, upozornil i její bývalý spolupracovník Salman Hasan v rozhovoru pro Parlamentní listy. Generace 21 podle něj bez vědomí státu měnila seznamy uprchlíků za ty, kteří byli schopni zaplatit. Rozhovor před kamerou ale odmítl.

Ve dnech, kdy zpravodajství nastíněnou otázku řešilo, byla po formální stránce dodržována pravidla vyváženosti (prostor dostali mluvčí s různými názory, zájmy a vztahem k probírané problematice:

⁵ Realizátoři projektu HateFree Culture, který spadá pod Agenturu pro sociální začleňování (jeden z odborů Úřadů vlády), na možné nejasnosti ohledně překladu slov G. Batta veřejně upozornili.

Stanislav Křeček, Daniel Köppl, Ivan Krejčí, Zdeněk Papoušek, Lukáš Houdek). Kontext, ve kterém jejich výroky zaznívaly, však byl zcela nesouměřitelný. Výroky mluvčích, kteří nehájili postup provozovatele při zpracování reportáže „Irácké rodině se nelíbí byty“, byly pomocí redakčních komentářů a-priori delegitimizovány. Obecně lze konstatovat, že redakční komentáře měly silně tendenční charakter. Provozovatel se prostřednictvím jmenovaných reportáží pokoušel diváky přesvědčit, že se v souvislosti s odvysíláním reportáže o jihlavských bytech nabídnutých azylantům nedopustil manipulací, resp. že následný vývoj událostí potvrdil pravdivost tvrzení, která v této reportáži prezentoval. To vše v době, kdy probíhalo prověřování dané věci ze strany Rady.

Zprávy prokazatelně neoddělovaly hodnotící komentáře od informací zpravodajského charakteru. Provozovatel je hlavním aktérem dění, o kterém referoval, je tak logické, že nebude sám o sobě informovat se stejnou neutralitou jako o dění, které divákům pouze zprostředkovává. To, že byla kauza okolo překladu slov člena irácké rodiny do zpráv o odchodu azylantů vůbec zahrnuta, je ovšem záměrným redakčním rozhodnutím. Provozovatel v této situaci cíleně využil prostoru zpravodajství k tomu, aby uměle vytvořil „událost“ (problém politické korektnosti ve vysílání) a vedl kampaň ve svůj prospěch. Jeho stanoviska byla přitom divákům prezentována jako jednoznačná fakta, nikoli jako postoj jedné ze stran sporu (kterou v této věci reálně byl).

S ohledem na uvedené rozhodla Rada požádat provozovatele FTV Prima, spol. s r.o., IČ: 48115908, sídlem Na žertvách 132/24, Praha, PSČ 180 00, o podání vysvětlení jeho postupu při informování o problematice integrace uprchlíků z Iráku v České republice: V období od 28. března do 17. dubna 2016 odvysílal provozovatel na programu Prima v rámci zpravodajské relace Zprávy FTV Prima, zařazované vždy v čase od 18:55 hodin, celkem čtyři zpravodajské příspěvky, které informovaly o údajném křivém nařčení provozovatele z manipulace zpravodajským materiálem, jenž se vztahoval k tématu integrace uprchlíků z Iráku na území České republiky, přičemž tyto příspěvky neoddělovaly hodnotící komentáře od informací zpravodajského charakteru. Jednalo se konkrétně o tyto zpravodajské příspěvky: příspěvek informující o plánovaném odchodu skupiny Iráčanů z České republiky ze dne 31. března 2016 (12:12 minut od začátku pořadu), příspěvek informující o pozastavení projektu nadačního fondu Generace 21 ze dne 1. dubna 2016 (01:08 minut od začátku pořadu) a dva na sebe navazující příspěvky o odjezdu skupiny Iráckých uprchlíků do Německa ze dne 2. dubna 2016 (01:15 a 02:52 minut od začátku pořadu). V příspěvcích docházelo k prolínání zpravodajského obsahu a hodnotících komentářů moderátorů a redaktorů relace (např. „Kritici přitom tehdy tvrdili, že jsme reportáž nebo vyjádření George Batty zmanipulovali. Teď se ukazuje, že lidé skutečně sto procentně spokojeni nebyli“, „Máme si to vysvětlit tak, že v době natáčení naší reportáže byli uprchlíci spokojeni a svůj názor změnili až teď? Na to nám nedokázal nikdo odpovědět.“, „Naše televize se totiž po odvysílání původní reportáže, kde jsme jako první upozornili na to, že uprchlíci nejsou spokojeni s ubytováním v Česku, stala terčem útoku jiných médií a iniciativy HateFree“), přičemž názorová stanoviska provozovatele byla divákům prezentována jako fakta. Diváci si tak na základě odvysílaného obsahu nemohli vytvořit vlastní nezávislý názor, jelikož zaujaté redakční komentáře je naváděly k jediné možné interpretaci medializovaného dění.

Pro podání vysvětlení stanovila Rada lhůtu 30 dní ode dne doručení předmětné žádosti.

Žádost o podání vysvětlení byla provozovateli doručena dne 7. listopadu 2016.

Podání vysvětlení:

Dne 12. prosince 2016 bylo Radě doručeno podání vysvětlení, kde provozovatel uvedl následující: Provozovatel nejprve uvádí, že mu vlastně není zřejmé, co má konkrétně vysvětlit, neboť mu nebyly položeny žádné otázky. Provozovatel se ohrazuje proti skutečnosti, že dokument, který má být žádostí o podání vysvětlení, je formulován tak, jako kdyby se jednalo o rozhodnutí o vině. Provozovatel je

udiven, že Rada vychází z nepodepsané analýzy, jejíž metodika a obsah se míjí se skutkovou podstatou ustanovení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb., a upozorňuje, že jej nikdo v souvislosti se zpracováním analýzy nekontaktoval a nepokoušel se zjistit skutečný stav věci. Provozovatel je přesvědčen, že bez znalosti skutečného stavu věci, podložené získáním informací o místě či od aktérů nebo svědků událostí, vysílaný obsah seriózně analyzovat z hlediska objektivitu a vyváženosti vůbec nelze.

Provozovatel uvádí, že výroky, které jsou v žádosti o podání vysvětlení uvedeny, nejsou názory či hodnotícími komentáři ve smyslu zákona. Relevantní fakta jsou takováto:

V reportáži v pořadu Zprávy FTV Prima vysílané dne 11. února 2016 byly věrně reprodukovány výroky pana Georgise Batta, které byly reakcí na konkrétní nabídku bydlení od města Jihlava. Provozovatel v podrobnostech odkazuje na své vysvětlení ze dne 29. března 2016 a podklady, které Radě v této souvislosti předal, tedy překlady Adama Homsiho a Rejzka Yasera a dále vyjádření Naziha Albrahiho, který tlumočil projevy Georgise Batta přímo při natáčení předmětné reportáže a který potvrdil, že slovní spojení „přemalovaný kravín“ či „stáj pro zvířata“, bylo reakcí na nabídku bytu od města Jihlavy, se kterým Georgis Batto nebyl spokojen.

Rada se seznámila s podaným vysvětlením provozovatele bez dalšího, tedy nezahájila správní řízení a předseda Rady Ivan Krejčí v reportáži na ČT24 dne 24. dubna 2016 prohlásil následující větu „Prima v tom vysvětlení dost přesvědčivě vysvětlila všechny ty okolnosti, ve kterých to vznikalo. A ty pochybnosti, které jsme měli, vyvrátila. Takže my jsme nemohli jinak než odložit.“

Rodina Georgise Batta, jakož i mnozí další migranti z Iráku, o kterých reportáže pojednávaly, od samého začátku nebyli spokojeni s ubytováním a dalšími podmínkami života v ČR a dobrovolně se rozhodli ČR opustit. O okolnostech pojednávaly další reportáže FTV Prima, například dne 23. dubna 2016, natáčené po odchodu Georgise Batta z ČR v Drážďanech (v jedné z nich se Georgis Batto dále vyjadřuje k bydlení nabídnutému městem Jihlava, které dříve přirovnal k „přemalovanému kravínu“, takto „Vstup do toho objektu byl jako krypta, tunel. Když říkám krypta, tunel, co to znamená? Když jsme vstoupili do toho baráku, po pravé straně byly popelnice, a když vstoupíte do objektu, je cítit vlhkost, zápach. Je to vhodné ze zdravotního hlediska pro bydlení dětí?“)

FTV Prima byla prvním z televizních vysílatelů, kdo na fenomén nespokojených migrantů upozornil, a jednalo se o informace ve veřejném zájmu.

FTV Prima byla mimo jiné i ze strany iniciativy Hatefree, nařčena z manipulace televizního zpravodajství nepravdivě a nepodloženě. FTV Prima přesto dávala ve zpravodajství včetně inkriminovaných reportáží prostor i těm, kteří ji obviňovali. Takto bylo prezentováno například i vyjádření Lukáše Houdka, koordinátora iniciativy Hatefree, který v reportáži dne 2. dubna 2016 tvrdil na podkladě, který vyjádřil slovy „aspoň na základě toho, co jsme měli možnost vidět, že měl pan Batto připodobnit byty, které mu nabízelo město Jihlava, k přemalovanému kravínu – tam prostě šlo o vložení do úst tomu pánovi ty věty, že takhle mluví o konkrétních bytech“. Provozovatel konstatuje, že iniciativa Hatefree, na rozdíl od redaktora Bohumila Rouba a tlumočnicka Naziha Albrahiho, nebyla přítomna natáčení reportáže a neměla k dispozici kompletní dokumentaci o jeho průběhu. O tom, že Georgis Batto při natáčení reportáže skutečně reagoval na konkrétní nabídku města Jihlavy a použil v této souvislosti slovního spojení „přemalovaný kravín“.

Provozovatel je udiven, že se nepravdivá obvinění, která byla již vyvrácena, v žádosti o podání vysvětlení znovu opakují, když Rada výše uvedená fakta relativizuje slovy o „údajném křivém nařčení provozovatele z manipulace zpravodajským materiálem“, a to přesto, že má od provozovatele k dispozici vysvětlení ze dne 29. března 2016 a k němu připojené podklady.

Provozovatel uzavírá, že v reportážích ze dnů 31. března 2016, 1. dubna 2016 a 2. dubna 2016 prezentoval zcela pravdivé informace, nikoli názory nebo hodnotící komentáře ve smyslu zákona. Jednalo se o výkon ústavně chráněné svobody projevu a práva vyhledávat a šířit informace, přičemž není dán žádný z důvodů dle článku 17 odst. 4 Listiny, pro který by přicházel v úvahu zásah státu, natož aby se jednalo o zásah nezbytný. Provozovatel je přesvědčen, že nemohl předmětnými reportážemi spáchat žádný správní delikt.

S podaným vysvětlením se Rada seznámila na svém 1. zasedání konaném dne 10. ledna 2017 a dospěla k následujícímu závěru:

Provozovatel byl požádán, aby se vyjádřil k obsahu jmenovaných reportáží a v nich prezentovaných výroků a komentářů, respektive byl požádán o vysvětlení, z jakého důvodu byla jeho názorová stanoviska divákům prezentována jako fakta. Ačkoli ve výroku žádosti o podání vysvětlení nezazněla standardní otázka s otazníkem na konci věty, jsme přesvědčeni, že provozovateli muselo být zcela zřejmé, k jakým skutečnostem se má vyjádřit a co po něm Rada žádá.

Stejně tak nelze souhlasit s názorem provozovatele, že žádost o podání vysvětlení je formulována jako rozhodnutí, a to z prostého důvodu – ani ve výroku, ani v odůvodnění předmětného dokumentu nezazní žádné direktivní závěry či snad dokonce konstatování o porušení zákona. Naopak, vše je relativizováno užitím podmiňujícího slovesného způsobu a provozovatel dostává prostor k tomu, aby se ke tvrzením Rady vyjádřil.

S provozovatelem lze zcela souhlasit v tom směru, že se Rada na svém 8. zasedání konaném dne 19. dubna 2016 seznámila s jeho vyjádřením k obsahu reportáže s názvem „Irácké rodině se nelíbí byty“ odvysílané dne 11. února 2016 na programu Prima. Rada se seznámila s podaným vysvětlením bez dalšího, tedy nepřistoupila v dané věci k dalším krokům, jako například zahájení správního řízení apod. Svůj postoj pak Rada prezentovala mimo jiné i provozovatelem zmíněným vyjádřením předsedy Rady Ivana Krejčího („Prima v tom vysvětlení dost přesvědčivě vysvětlila všechny ty okolnosti, ve kterých to vznikalo. A ty pochybnosti, které jsme měli, vyvrátila. Takže my jsme nemohli jinak než odložit“).

Rovněž tak skutečnost, že provozovatel byl prvním z provozovatelů vysílání, kteří na fenomén „nespokojených migrantů“ upozornili, není třeba nikterak zpochybňovat.

Je však třeba si uvědomit, že předmětem nyní projednávaného případu není reportáž odvysílaná dne 11. února 2016, která pojednávala o irácké rodině, které se nelíbily byty nabízené městem Jihlava, ale reportáže odvysílané ve dnech 31. března 2016, 1. dubna 2016 a 2. dubna 2016. Rada v původní analýze uvedla, že v těchto reportážích byla po formální stránce dodržována pravidla vyváženosti (prostor dostali mluvčí s různými názory, zájmy a vztahem k probírané problematice), ovšem kontext, ve kterém jejich výroky zaznívaly, byl poněkud nesouměřitelný. Dále bylo uvedeno, že „výroky mluvčích, kteří nehájili postup provozovatele při zpracování reportáže „Irácké rodině se nelíbí byty“, byly pomocí redakčních komentářů a-priori delegitimizovány. Obecně lze konstatovat, že redakční komentáře měly silně tendenční charakter. Provozovatel se prostřednictvím jmenovaných reportáží pokoušel diváky přesvědčit, že se v souvislosti s odvysíláním reportáže o jihlavských bytech nabídnutých azylantům nedopustil manipulací, resp. že následný vývoj událostí potvrdil pravdivost tvrzení, která v této reportáži prezentoval. Zprávy prokazatelně neoddělovaly hodnotící komentáře od informací zpravodajského charakteru. Provozovatel je hlavním aktérem dění, o kterém referoval, je tak logické, že nebude sám o sobě informovat se stejnou neutralitou jako o dění, které divákům pouze zprostředkovává. To, že byla kauza okolo překladu slov člena irácké rodiny do zprávy o odchodu azylantů vůbec zahrnuta, je ovšem záměrným redakčním rozhodnutím. Provozovatel v této situaci cíleně využil prostoru zpravodajství k tomu, aby uměle vytvořil „událost“ (problém politické korektnosti ve vysílání) a vedl kampaň ve svůj prospěch. Jeho stanoviska byla přitom divákům prezentována jako jednoznačná fakta, nikoli jako postoj jedné ze stran sporu (kterou v této věci reálně byl).“

Na druhé straně ovšem nelze opominout fakt, že provozovatel v rámci svého předchozího vyjádření k reportáži „Irácké rodině se nelíbí byty“ poskytl Radě takové podklady (jako například kontrolní překlady Adama Homsiho a Rejzka Yasera apod.), které poměrně jednoznačně prokázaly, že reportáž nebyla nikterak zmanipulovaná; že promluva o „přemalovaných kravínech“ zřejmě skutečně zazněla v kontextu nabídky bytů učiněné iráckým uprchlíkům ze strany města Jihlava. To koneckonců dosvědčuje i fakt, že Rada se s podaným vysvětlením seznámila, aniž by současně vůči provozovateli podnikla další kroky, byť třeba jen vydání upozornění na porušení zákona.

Stejně tak lze souhlasit s provozovatelem, že Georgis Batto se v reportáži odvysílané dne 23. dubna 2016, skutečně uvedl „Vstup do toho objektu byl jako krypta, tunel. Když říkám krypta, tunel, co to znamená? Když jsme vstoupili do toho baráku, po pravé straně byly popelnice, a když vstoupíte do objektu, je cítit vlhkost, zápach. Je to vhodné ze zdravotního hlediska pro bydlení dětí?“.

Problematické ovšem je, že k této obhajobě došlo ve chvíli, kdy byl celý případ ještě v procesu projednávání – provozovatel sice již podal požadované vysvětlení Radě (doručeno dne 29. března 2016), ta se však s jeho zněním seznámila na svém zasedání konaném až 19. dubna 2016. V době odvysílání inkriminovaných tří reportáží tak ještě provozovatel nemohl vědět, že Rada sezná původní reportáž ze dne 11. února 2016 jako v souladu se zákonem. Přesto provozovatel již v této době předkládal divákům jako legitimní pouze jedno z existujících názorových stanovisek, jeho redakční komentáře naváděly k jediné možné interpretaci popisovaných událostí a diváci si tak v dané chvíli nemohli vytvořit vlastní nezávislý názor. Bylo by možno očekávat, že se provozovatel v následném zpravodajství pokusil do jisté míry obhájit, ovšem k tomuto mělo dojít až ve chvíli, kdy měl jistotu, že minimálně ze strany Rady nebude tato reportáž vyhodnocena jako v manipulativní, tedy jako v rozporu se zákonem.

Dle § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb. je provozovatel vysílání povinen zajistit, aby ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech bylo dbáno zásad objektivit a vyváženosti a zejména nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, popřípadě jejich názory nebo názory jednotlivých skupin veřejnosti, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě.

Provozovatel v předmětných reportážích neoddělil hodnotící komentáře od zpravodajských informací, v příspěvcích docházelo k prolínání zpravodajského obsahu a hodnotících komentářů moderátorů a redaktorů relace (např. „Kritici přitom tehdy tvrdili, že jsme reportáž nebo vyjádření George Batty zmanipulovali. Teď se ukazuje, že lidé skutečně stoprocentně spokojeni nebyli“, „Máme si to vysvětlit tak, že v době natáčení naší reportáže byli uprchlíci spokojeni a svůj názor změnili až teď? Na to nám nedokázal nikdo odpovědět.“, „Naše televize se totiž po odvysílání původní reportáže, kde jsme jako první upozornili na to, že uprchlíci nejsou spokojeni s ubytováním v Česku, stala terčem útoku jiných médií a iniciativy HateFree“), přičemž názorová stanoviska provozovatele byla divákům prezentována jako fakta. Diváci si tak na základě odvysílaného obsahu nemohli utvořit vlastní nezávislý názor, jelikož zaujaté redakční komentáře je naváděly k jediné možné interpretaci medializovaného dění.

S ohledem na uvedené tedy Rada rozhodla upozornit provozovatele FTV Prima, spol. s r.o., IČ: 48115908, sídlem Na žertvách 132/24, Praha, PSČ 180 00, na porušení ustanovení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb., kterého dopustil tím, že v období od 28. března do 17. dubna 2016 odvysílal na programu Prima v rámci zpravodajské relace Zprávy FTV Prima, zařazované vždy v čase od 18:55 hodin, celkem čtyři zpravodajské příspěvky, které informovaly o údajném křivém nařčení provozovatele z manipulace zpravodajským materiálem, jenž se vztahoval k tématu integrace uprchlíků z Iráku na území České republiky, přičemž tyto příspěvky neoddělovaly hodnotící komentáře od informací zpravodajského charakteru. Jednalo se konkrétně o tyto zpravodajské příspěvky: příspěvek informující o plánovaném odchodu skupiny Iráčanů z České republiky ze dne 31. března 2016 (12:12 minut od začátku pořadu), příspěvek informující o

pozastavení projektu nadačního fondu Generace 21 ze dne 1. dubna 2016 (01:08 minut od začátku pořadu) a dva na sebe navazující příspěvky o odjezdu skupiny Iráckých uprchlíků do Německa ze dne 2. dubna 2016 (01:15 a 02:52 minut od začátku pořadu). V příspěvcích docházelo k prolínání zpravodajského obsahu a hodnotících komentářů moderátorů a redaktorů relace (např. „Kritici přitom tehdy tvrdili, že jsme reportáž nebo vyjádření George Batty zmanipulovali. Teď se ukazuje, že lidé skutečně stoprocentně spokojeni nebyli“, „Máme si to vysvětlit tak, že v době natáčení naší reportáže byli uprchlíci spokojeni a svůj názor změnili až teď? Na to nám nedokázal nikdo odpovědět.“, „Naše televize se totiž po odvysílání původní reportáže, kde jsme jako první upozornili na to, že uprchlíci nejsou spokojeni s ubytováním v Česku, stala terčem útoku jiných médií a iniciativy HateFree“), přičemž názorová stanoviska provozovatele byla divákům prezentována jako fakta. Diváci si tak na základě odvysílaného obsahu nemohli utvořit vlastní nezávislý názor, jelikož zaujaté redakční komentáře je naváděly k jediné možné interpretaci medializovaného dění.

Upozornění na porušení zákona bylo provozovateli doručeno dne 17. ledna 2017.

Reakce provozovatele na upozornění:

Dne 23. ledna 2017 byla Radě doručena reakce provozovatele na vydané upozornění, kde uvedl následující:

Provozovatel je přesvědčen, že upozornění bylo vydáno v rozporu se zákonem, a to z následujících důvodů:

V upozornění je uveden odkaz na ustanovení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb., ale popis skutku odpovídá ustanovení § 31 odst. 2, a proto je upozornění nezákonné a nesrozumitelné. Žádný z níže uvedených výroků, které byly provozovateli vytýkány, nebyly názorem nebo hodnotícím komentářem:

- „Kritici přitom tehdy tvrdili, že jsme reportáž nebo vyjádření George Batty zmanipulovali. Teď se ukazuje, že lidé skutečně stoprocentně spokojeni nebyli.“
- „Máme si to vysvětlit tak, že v době natáčení naší reportáže byli uprchlíci spokojeni a svůj názor změnili až teď? Na to nám nedokázal nikdo odpovědět.“
- „Naše televize se totiž po odvysílání původní reportáže, kde jsme jako první upozornili na to, že uprchlíci nejsou spokojeni s ubytováním v Česku, stala terčem útoku jiných médií a iniciativy HateFree.“

Všechny tyto výroky jsou skutkovými výroky, nikoli hodnotícími soudy. Všechny tyto výroky je provozovatel schopen doložit. Žádný z těchto výroků Rada nevyvrátila, naopak v odůvodnění upozornění konstatovala: „Na druhé straně ovšem nelze opominout fakt, že provozovatel v rámci svého předchozího vyjádření k reportáži „Irácké rodině se nelíbí byty“ poskytl Radě takové podklady (jako například kontrolní překlady Adama Homsiho a Rejzka Yasera apod.), které poměrně jednoznačně prokázaly, že reportáž nebyla nikterak zmanipulovaná; že promluva o „přemalovaných kravínech“ zřejmě skutečně zazněla v kontextu nabídky bytů učiněné iráckým uprchlíkem ze strany města Jihlava. To koneckonců dosvědčuje i fakt, že Rada se s podaným vysvětlením seznámila, aniž by současně vůči provozovateli podnikla další kroky, byť třeba jen vydání upozornění na porušení zákona. Stejně tak lze souhlasit s provozovatelem, že Georgis Batto se v reportáži odvysílané dne 23. dubna 2016, skutečně uvedl „Vstup do toho objektu byl jako krypta, tunel. Když říkám krypta, tunel, co to znamená? Když jsme vstoupili do toho baráku, po pravé straně byly popelnice, a když vstoupíte do objektu, je cítit vlhkost, zápach. Je to vhodné ze zdravotního hlediska pro bydlení dětí?“.

Odůvodnění upozornění tak v podstatě vyvrací obvinění, které vyplývá z výroku upozornění. Na druhou stranu však – mimo rámeček usnesení – konstruuje následující nové obvinění: „Problematické ovšem je, že k této obhajobě došlo ve chvíli, kdy byl celý případ ještě v procesu projednávání – provozovatel sice již podal požadované vysvětlení Radě (doručeno dne 29. března 2016), ta se však

s jeho zněním seznámila na svém zasedání konaném až 19. dubna 2016. V době odvysílání inkriminovaných tří reportáží tak ještě provozovatel nemohl vědět, že Rada sezná původní reportáž ze dne 11. února 2016 jako v souladu se zákonem. Přesto provozovatel již v této době předkládal divákům jako legitimní pouze jedno z existujících názorových stanovisek, jeho redakční komentáře naváděly k jediné možné interpretaci popisovaných událostí a diváci si tak v dané chvíli nemohli vytvořit vlastní nezávislý názor. Bylo by možno očekávat, že se provozovatel v následném zpravodajství pokusil do jisté míry obhájit, ovšem k tomuto mělo dojít až ve chvíli, kdy měl jistotu, že minimálně ze strany Rady nebude tato reportáž vyhodnocena jako v manipulativní, tedy jako v rozporu se zákonem.“ Toto nové obvinění je zcela zjevně mimo jakoukoli skutkovou podstatu správního deliktu. Zákon nenařizuje provozovateli čekat na vyhodnocení skutečností, o kterých má pojednávat reportáž, ze strany státu, například ze strany Rady. Takový požadavek je v přímém rozporu s čl. 17 Listiny, v podstatě by se jednalo o nepřípustnou cenzuru.

Vzhledem k výše uvedenému a také tzv. chilling efektu, známému z judikatury Evropského soudu pro lidská práva, kdy by takovéto nezákonně vydané upozornění mělo vliv na naplnění svobody projevu a svobody médií v ČR, provozovatel žádá, aby Rada přijala usnesení, že k předmětnému upozornění nebude při své rozhodovací praxi přihlížet.

OA TV:

Nejprve je nutno se vyjádřit k námitce provozovatele, že v upozornění je uveden odkaz na ustanovení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb., ale popis skutku odpovídá ustanovení § 31 odst. 2, a proto je upozornění dle jeho slov nezákonné a nesrozumitelné. Pokud se podíváme na znění obou jmenovaných ustanovení, pak je zcela zřejmé, že ustanovení § 31 odst. 3 je speciální k ustanovení § 31 odst. 2, a to v tom smyslu, že se vztahuje speciálně na zpravodajské a politicko-publicistické pořady. Obě ustanovení však zcela shodně chrání objektivitu a vyváženost vysílání, která je – mimo jiné – naplňována principem oddělování názorů nebo hodnotících komentářů od informací zpravodajského charakteru. V této souvislosti lze odkázat například na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. srpna 2007, č.j. 4 As 81/2006, kde se soud zabýval podobnou otázkou, tj. podle jakého ustanovení zákona by měla být hodnocena objektivita a vyváženost určitého pořadu, zda podle ustanovení § 31 odst. 2 nebo odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb. Soud zde uvedl: „*Pojem objektivit a vyváženosti informací je použit jak v ustanovení § 31 odst. 2, tak v ustanovení § 31 odst. 3 zmíněného zákona s tím, že odst. 2 se vztahuje na poskytování informací v rámci vysílání, tudíž na všechny typy programů, na které lze kritéria objektivit a vyváženosti vztáhnout. (...) Na to pak navazuje speciální ustanovení § 31 odst. 3 téhož zákona, které se týká výlučně zpravodajských a politicko-publicistických pořadů. (...) Z hlediska porušení kritérií daných ustanovením § 31 odst. 3 uvedeného zákona (...) lze konstatovat, že tato kritéria jsou nastavená poněkud širěji, než je tomu u obecného požadavku poskytování objektivních a vyvážených informací podle § 31 odst. 2 téhož zákona.*“

Ustanovení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb., je jakýmsi zpřísněním pravidel pro poskytování informací speciálně v konkrétních zpravodajských a politicko-publicistických pořadech (kdy pořad Zprávy FTV Prima je bez jakýchkoli pochyb pořadem právě zpravodajským). Poskytování objektivních a vyvážených informací, resp. zásady objektivit a vyváženosti, v sobě pochopitelně zahrnují i požadavek oddělování názorů nebo hodnotících komentářů od informací zpravodajského charakteru. Bylo by chybou domnívat se, že ustanovení § 31 odst. 3, které je zpřísněním ustanovení § 31 odst. 2, v sobě nezahrnuje rovněž zákaz neoddělování názorů nebo hodnotících komentářů od informací zpravodajského charakteru, který je obsažen právě v ustanovení § 31 odst. 2 zákona č. 231/2001 Sb. Takový výklad by nebyl správný, neboť takto by Rada fakticky mohla postihovat neoddělení názorů nebo hodnotících komentářů od informací zpravodajského charakteru pouze u pořadů, které by nebyly zpravodajské nebo politicko-publicistické, zatímco u pořadů zpravodajských (kde je třeba trvat na zachování objektivit a vyváženosti nejdůrazněji) by bylo možno tento „prohřešek“ tolerovat.

Pokud tedy Rada dospěla k závěru, že provozovatel porušil ustanovení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb., pak se jednalo o porušení zásad objektivitu a vyváženosti formou neoddělení názorů a hodnotících komentářů od informací zpravodajského charakteru, což byl postup dle Rady zcela legitimní a zákonný.

Stejně tak Rada trvá na svém závěru, že v předmětných příspěvcích docházelo k prolínání zpravodajského obsahu a hodnotících komentářů moderátorů a redaktorů a názorová stanoviska provozovatele byla divákům prezentována jako fakta. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. května 2010, č.j. 3 As 6/2010, *„předkládá-li provozovatel divákovi (posluchači) pouze jakési hybridní „komentované zprávy“ na straně jedné a skutečné komentáře na straně druhé, výrazně tím posiluje manipulativní potenciál svého vysílání a naopak omezuje prostor pro žádoucí kvalifikované utváření názorů, na jejichž konstruktivním střetávání je demokratická společnost vybudována. (...) Ona „komentovaná zpráva“ je o to nebezpečnější, o co nepozorovaněji, subtilněji působí, neboť divák (posluchač) s názorem obsaženým v takovém sdělení vědomě nepočítá a často jej přijímá automaticky za svůj spolu s informací (je-li ve sdělení jaká). Dle odborné literatury lze pak zásadou objektivitu rozumět znak zpravodajství, „které se pokouší věcně, nestranně a nemanipulativně oddělit zprávu od komentáře“. Ústřední charakteristikou takového postupu je „zásadní ověřování pravdivosti výpovědí“. Zásada objektivitu předpokládá referování bez emocí a používání neutrálních výrazů (...) Pojem objektivita tedy v sobě zahrnuje hned několik aspektů, z nichž za rozhodné považuje Nejvyšší správní soud správnost (či přesnost), tzn. že zpráva odpovídá skutečnosti, transparentnost, tj. že žurnalista uvádí své informační prameny, a věcnost, tj. že novináři do zprávy nevkládají svá vlastní hodnocení.“*

Provozovatel v době odvysílání inkriminovaných tří reportáží nemohl vědět, že Rada sezná původní reportáž ze dne 11. února 2016 jako v souladu se zákonem. Přesto provozovatel již v této době předkládal divákům jako legitimní pouze jedno z existujících názorových stanovisek, jeho redakční komentáře naváděly k jediné možné interpretaci popisovaných událostí a diváci si tak v dané chvíli nemohli vytvořit vlastní nezávislý názor. Provozovatel v době, kdy Rada teprve projednávala jeho vysvětlení týkající se reportáže o migrantech z Iráku a údajně nevyhovujícího bydlení, již divákům předkládal informace v takovém duchu, že kritika (včetně kritiky ze strany regulačního orgánu) nebyla vůči němu oprávněná, kritici se zmýlili, pravdu měl provozovatel, pravda konečně vyšla najevo atd. Provozovatel tvrdí, že nebyl povinen čekat na vyhodnocení skutečností, o kterých má pojednávat zpravodajská reportáž, ze strany Rady. S tím lze sice obecně souhlasit, ovšem pokud by Rada v dané věci dospěla později k závěru, že reportáž byla zmanipulovaná a že se tedy provozovatel dopustil porušení zákona, pak by nebyl oprávněn ve vysílání uvádět ony komentáře typu „kritici se zmýlili, my jsme měli pravdu“. Pokud tedy věc byla ze strany Rady ve fázi projednávání, provozovatel nebyl oprávněn ve vysílání předkládat divákům informace o tom, že kritika byla neoprávněná, že reportáž nebyla jakkoli zmanipulovaná atd., neboť toto nebyly v dané fázi skutkové výroky, ale pouze jednostranné názory provozovatele.

S ohledem na shora uvedené tedy Rada setrvává na svém závěru, že se provozovatel dopustil odvysíláním předmětných reportáží porušení ustanovení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb., a neshledává důvod k přijetí usnesení, že snad nebude k uloženému upozornění při své rozhodovací praxi přihlížet.

Závěr:

Navrhujeme Radě seznámit se s reakcí provozovatele na uložené upozornění a dále přijmout usnesení v tom smyslu, že uložené upozornění bylo vydáno v souladu se zákonem a je tudíž pro další rozhodovací praxi Rady směrodatné.

**RADA
PRO ROZHLASOVÉ A TELEVIZNÍ
VYSÍLÁNÍ**

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání

Škrétkova 44/6, 120 00 Praha 2

Tel.: + 420 274 813 830 / Fax: + 420 274 810 885

www.rrtv.cz

JEDN. IDENT.: 226865 - RRTV

VÁŠ DOPIS ZN.:

NAŠE Č. J.: RRTV/2066/2017-rud

SP. ZN.: 2016/968/RUD/FTV

ZASEDÁNÍ RADY: 1-2017/poř. č. 23

VYŘIZUJE: OA TV

DATUM, MÍSTO: 10.1.2017, Praha

UPOZORNĚNÍ NA PORUŠENÍ ZÁKONA

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen Rada) v rámci své působnosti dané ustanovením § 5 písm. a) a f) a § 59 odst. 1–3 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů (dále jen zákon č. 231/2001 Sb.), v platném znění,

upozorňuje

provozovatele FTV Prima, spol. s r.o., IČ: 48115908, sídlem Na žertvách 132/24, Praha, PSČ 180 00, na porušení ustanovení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb., kterého dopustil tím, že v období od 28. března do 17. dubna 2016 odvysílal na programu Prima v rámci zpravodajské relace Zprávy FTV Prima, zařazované vždy v čase od 18:55 hodin, celkem čtyři zpravodajské příspěvky, které informovaly o údajném křivém nařčení provozovatele z manipulace zpravodajským materiálem, jenž se vztahoval k tématu integrace uprchlíků z Iráku na území České republiky, přičemž tyto příspěvky neoddělovaly hodnotící komentáře od informací zpravodajského charakteru. Jednalo se konkrétně o tyto zpravodajské příspěvky: příspěvek informující o plánovaném odchodu skupiny Iráčanů z České republiky ze dne 31. března 2016 (12:12 minut od začátku pořadu), příspěvek informující o pozastavení projektu nadačního fondu Generace 21 ze dne 1. dubna 2016 (01:08 minut od začátku pořadu) a dva na sebe navazující příspěvky o odjezdu skupiny Iráckých uprchlíků do Německa ze dne 2. dubna 2016 (01:15 a 02:52 minut od začátku pořadu). V příspěvcích docházelo k prolínání zpravodajského obsahu a hodnotících komentářů moderátorů a redaktorů relace (např. „Kritici přitom tehdy tvrdili, že jsme reportáž nebo vyjádření George Batty zmanipulovali. Teď se ukazuje, že lidé skutečně stoprocentně spokojeni nebyli“, „Máme si to vysvětlit tak, že v době natáčení naší reportáže byli uprchlíci spokojeni a svůj názor změnili až teď? Na to nám nedokázal nikdo odpovědět.“, „Naše televize se totiž po odvysílání původní reportáže, kde jsme jako první upozornili na to, že uprchlíci nejsou spokojeni s ubytováním v Česku, stala terčem útoku jiných médií a iniciativy HateFree“), přičemž názorová stanoviska provozovatele byla divákům prezentována jako fakta. Diváci si tak na základě odvysílaného obsahu nemohli utvořit vlastní nezávislý názor, jelikož zaujaté redakční komentáře je naváděly k jediné možné interpretaci medializovaného dění.

Rada stanovuje lhůtu k nápravě 7 dní ode dne doručení upozornění.

Odůvodnění:

Žádost o podání vysvětlení:

FTV Prima, spol. s r.o. je provozovatelem televizního vysílání programu Prima šířeného jednak prostřednictvím družice (licence sp.zn. 2011/836/sve/FTV), dále prostřednictvím pozemních vysílačů

v systému DVB-T (licence sp.zn. 2010/68/KOZ/FTV) a rovněž tak prostřednictvím zvláštních přenosových systémů (licence sp.zn. 2015/1009/FIA/FTV), ve znění pozdějších změn.

Rada na svém 19. zasedání konaném dne 25. října 2016 projednala analýzu informování o tématu migrace ve zpravodajských a publicistických pořadech programu Prima provozovatele FTV Prima, spol. s r.o., v období od 28. března do 17. dubna 2016.

Analýza prokázala, že ve sledovaném období provozovatel odvysílal v rámci zpravodajské relace Zprávy FTV Prima, zařazované vždy v čase od 18:55 hodin, celkem čtyři zpravodajské příspěvky, které informovaly o údajném křivém nařčení provozovatele z manipulace zpravodajským materiálem, jenž se vztahoval k tématu integrace uprchlíků z Iráku na území České republiky, přičemž tyto příspěvky neoddělovaly hodnotící komentáře od informací zpravodajského charakteru. Jednalo se konkrétně o tyto zpravodajské příspěvky: příspěvek informující o plánovaném odchodu skupiny Iráčanů z České republiky ze dne 31. března 2016 (12:12 minut od začátku pořadu), příspěvek informující o pozastavení projektu nadačního fondu Generace 21 ze dne 1. dubna 2016 (01:08 minut od začátku pořadu) a dva na sebe navazující příspěvky o odjezdu skupiny Iráckých uprchlíků do Německa ze dne 2. dubna 2016 (01:15 a 02:52 minut od začátku pořadu).

Tyto zpravodajské příspěvky pracovaly se specifickým rámcem, který by bylo možno nazvat jako **problém „politické korektnosti“**. Zpravodajství se tu v souvislosti s odchodem Iráčanů vrací k **případu překladu** slov jednoho z nich (Georgise Batta). Inkriminované vyjádření, podle kterého měl pan Batta údajně projevit nespokojenost s nabízeným bydlením v Jihlavě, se objevilo **v reportáži s názvem „Irácké rodině se nelíbí byty“**, odvysílané jako součást relace Zprávy FTV Prima dne 11. února 2016.

Pro uvedení do kontextu nyní případ stručně zrekapitulujeme:

Zpravodajským příspěvkem „Irácké rodině se nelíbí byty“ se Rada zabývala na svém 5. zasedání, konaném dne 1. března 2016. Analýza byla zpracována na základě diváckých stížností v rámci souhrnu podání. Reportáž líčila situaci irácké rodiny po přesídlení do České republiky. Popisovala nespokojenost, kterou prý azylanti projevíli ohledně jihlavských bytů, do kterých se měli nastěhovat. Součástí reportáže byly výroky člena rodiny, Georgise Batta, který údajně uvedl, že odmítá žít v „přemalovaném kravínu“. Vyjádření bylo divákům zprostředkováno formou překladu, který působil jako simultánní tlumočení, ačkoli byl český text do reportáže doplněn až dodatečně (což je ovšem obvyklý redakční postup). Z kontextu reportáže (úvod moderátora, komentář redaktora, výroky dalších respondentů) plynulo, že tím pan Batto reaguje na konkrétní nabídku bytů v Jihlavě. Protože reportáž vyvolala kontroverze a pochybnosti o správnosti (resp. možné manipulativnosti) překladu, provozovatel se ve vysílání k tématu ještě několikrát vrátil (např. 13. února). Tento dodatečně zveřejněný materiál (rozsáhlejší pasáže rozhovoru, jiné verze překladu), potvrdil, že vyznění výroků Georgise Batta mohlo být skutečně poněkud odlišné – respondent hovořil v hypotetické rovině (jihlavské byty explicitně vůbec nezmiňoval), zdvořileji, a také přímo neavizoval návrat do válečného Iráku. Z tohoto důvodu Rada od provozovatele vyžádala podání vysvětlení, jaké bylo originální znění cizojazyčného textu, jaké bylo znění textu profesionálního českého překladu, na jakou otázku či otázky promluva reprezentovaná českou verzí reagovala a v jakém kontextu zazněla. Po obdržení předmětného vysvětlení byla věc na 8. zasedání, konaném 19. dubna 2016, opětovně projednána, přičemž Rada vůči provozovateli k dalším krokům nepřistoupila.

Jakmile se vynořily první informace o tom, že část azylantů z Iráku hodlá Českou republiku opustit, zpravodajství kauzu okolo jihlavských bytů oživilo.¹

¹ Příspěvek č. 8 „Část křesťanských uprchlíků chce odcestovat z Česka zpět do Iráku“, 31. 3. 2016

„A právě rodina George Batty dala už před několika týdny najevo svou nespokojenost s nabídnutým ubytováním a o odchodu mluvila. O tom jsme vás už ve zprávách informovali.“

Podle redakčních komentářů spolu tyto události přímo souvisejí a současný vývoj situace potvrzuje, že postup provozovatele byl zcela legitimní.

„Kritici přitom tehdy tvrdili, že jsme reportáž nebo vyjádření George Batty zmanipulovali. Teď se ukazuje, že lidé skutečně stoprocentně spokojeni nebyli.“

Tuto linku zprávy udržovaly i další den, když informovaly o pozastavení projektu nadačního fondu Generace 21 ze strany ministerstva vnitra.² Do vysílání zařadily vyjádření předsedy RRTV, Ivana Krejčího, proti kterému postavily komentář Daniela Köppla (který byl prezentován pouze jako „mediální odborník“, nikoli už jako generální ředitel Empresa Media). Následovalo oslovení senátora Zdeňka Papouška (KDU-ČSL), který spolu s dalšími podnět k prošetření podal, doplněné opět o polemiku D. Köppla.

Jaroslav MAREŠ, redaktor

Zatímco uprchlíci dávají najevo nespokojenost s nabídnutými podmínkami, Rada pro rozhlasové a televizní vysílání stále řeší stížnosti na naši reportáž, která rozčarování uprchlíků pojmenovala jako první.

Ivan KREJČÍ, předseda Rady pro rozhlasové a televizní vysílání

Jedna věc je, jak se pracuje s tím mediálním obsahem, a to je předmětem analýzy, a to, co se děje následně, vlastně pro nás jakoby jako není relevantní v tomto smyslu.

Daniel KÖPPL, mediální odborník

Rada by měla za těchto okolností trochu přehodnotit a zvážit své rozhodování vůči komerčním stanicím, na které často nastavuje pravidla veřejnoprávnosti. Spor s televizí Prima ohledně uprchlíků byl jeden z těch, kde se ukázalo, že jejich rozhodování bylo možná trochu ukvapené.

Petra DOLEŽALOVÁ, redaktorka

O reakci jsme zažádali i senátory, kteří na naši televizi podali stížnost. I autor stížnosti si trvá na svém.

Zdeněk PAPOUŠEK, senátor /KDU-ČSL/

Jak se o tom referovalo jako v těch, v těch zprávách vaší televize, to byla jedna věc, a teď je ta druhá věc, že ti lidé jsou nějakým způsobem posunuti třeba psychicky jinam a chtějí jet někam jinam a tak dále.

Daniel KÖPPL, mediální odborník

A pak snadno dojde k situaci, kdy televize popíše nějakou událost, která je v reálu, která je skutečností a dojde ke konfliktu s idealistickým zobrazováním třeba veřejnoprávních médií.

I. Krejčí a Z. Papoušek zdůrazňovali, že předmětem prověřování je samotná práce s mediálním obsahem (to, zda se provozovatel při zpracovávání a prezentaci nasbíraného materiálu zpronevěřil zásadám objektivitely nelze posuzovat podle toho, jestli byl následný vývoj situace s jeho interpretací v údajném souladu). D. Köppl kontroval, že RRTV by měla ve světle nastalého vývoje svůj postup přehodnotit, s tím, že na komerční provozovatele jsou uvalovány příliš vysoké standardy („pravidla veřejnoprávnosti“), resp. požadavky na „idealistické zobrazování“ skutečnosti.

² Příspěvek č. 11 „Chovanec stopl přijímání křesťanů z Iráku“, 1. 4. 2016

Redakční komentáře zdaleka neodpovídaly nezaujatému popisu líčených událostí. Stanoviska redakce byla divákům představována, jako by se jednalo o objektivní fakta („reportáž, která rozčarování uprchlíků pojmenovala jako první“). A tomu odpovídala i práce se zdroji. Redakce již předem relativizovala vyjádření I. Krejčího a Z. Papouška („Zatímco Rada pro rozhlasové a televizní vysílání stále řeší stížnost na naši reportáž ...“, „I autor stížnosti si trvá na svém“). Naopak (nekomentovaná) slova D. Köppla užila k legitimizaci svých vlastních postojů a k popření argumentů zbývajících mluvčích.

Následující relace navázala ve stejném duchu. Do zpráv byly zařazeny dva na sebe navazující příspěvky o odjezdu Iráčanů do Německa. Ke konci prvního z nich³ redaktorka uvedla, že zpravodajství poukázalo na (reálný) problém s byty a bylo osočeno z „údajné manipulace“.

„Na to, že není všechno v pořádku a někteří uprchlíci nejsou spokojeni s ubytováním, jsme upozorňovali a byli jsme nařčeni z údajné manipulace. Teď se ukazuje, že uprchlíci skutečně nemohli být spokojeni, když se rozhodli, že odcestují z Česka.“

Po komentáři zástupce veřejné ochránkyně práv, Stanislava Křečka, dle kterého tito Iráčané nejsou „ubozí lidé prchající před válkou“, navazovala reportáž⁴, která se tématu „údajných manipulací“ věnovala dominantně. V úvodu se moderátorka zaštitila právě Stanislavem Křečkem, když informovala, že zástupce ombudsmanky žádá omluvu od těch, kteří provozovatele „obvinili z manipulací a lží“.

Terezie KAŠPAROVSKÁ, moderátorka

Včerejší rozhodnutí ministra vnitra Milana Chovance pozastavit projekt Nadačního fondu Generace 21 na přesídlení křesťanských uprchlíků z Iráku, vyvolal okamžitě vášnivé reakce. Zástupce ombudsmanky Stanislav Křeček by teď rád slyšel omluvu od těch, kteří v minulosti obvinili naši televizi z manipulací a lží.

redaktor /citace: Stanislav Křeček, zástupce veřejné ochránkyně práv/

"Čekám omluvu od těch několika "sluníčkářů", kteří mne zde napadali pro vyjádření mých určitých pochybností nad překotnou podporu takzvaných uprchlíků zejména v souvislosti s tím, že jsem se zastal televize Prima po její pravdivé reportáži o tomto problému."

Stanislav KŘEČEK, zástupce veřejné ochránkyně práv

Ta pravda vždycky není jenom v jednom nějakém oficiálním názoru, nebo v názoru, který část společnosti považuje za oficiální.

Petra DOLEŽALOVÁ, redaktorka

Tak reagoval na rozhodnutí ministra Milana Chovance zástupce ombudsmanky. Naše televize se totiž po odvysílání původní reportáže, kde jsme jako první upozornili na to, že uprchlíci nejsou spokojeni s ubytováním v Česku, stala terčem útoků jiných médií i iniciativy HateFree. Údajně jsme měli zmanipulovat výpověď jednoho z křesťanských uprchlíků o tom, že se mu nelíbí ubytování v Jihlavě, jenže teď se ukazuje, že rodina požádala o vrácení pasů a skutečně odjela z Česka údajně kvůli nespokojenosti. Navíc ani jeden z bytů vyhrazených pro uprchlíky městem Jihlava doteď není obsazený.

³ Příspěvek č. 14 „Část křesťanských uprchlíků z Iráku odjela do Německa (1)“, 2. 4. 2016

⁴ příspěvek č. 15 „Část křesťanských uprchlíků z Iráku odjela do Německa (2)“, 2. 4. 2016

Po (poměrně expresivním) vyjádření S. Křečka redaktorka dodává, že se provozovatel stal „terčem útoku jiných médií i iniciativy HateFree“⁵. V dalším komentáři tvrdí, že se nyní informace ohledně odmítnutí bytů „potvrzují“. V tomto kontextu je zařazeno vyjádření koordinátora projektu HateFree, Lukáše Houdeka. Poté redaktorka pokračuje v přesvědčování diváků, že autoři inkriminované reportáže „žádná fakta nezkreslili“. Prostor dostává iniciátor petice senátorů, Zdeněk Papoušek (KDU-ČSL) s tím, že „nedokázal vysvětlit“, v čem měla případná manipulace spočívat. Po odvysílání jeho výroku vznáší moderátorka řečnickou otázku, již demonstruje, že je argumentace senátora zcela nepřesvědčivá: „Máme si to vysvětlit tak, že v době natáčení naší reportáže byli uprchlíci spokojeni a svůj názor změnili až teď? Na to nám nedokázal nikdo odpovědět“.

Petra DOLEŽALOVÁ, redaktorka

A právě tím by se už příští týden měla zabývat vláda na svém jednání. Po rozhodnutí ministra vnitra ale vyvstává další otázka, v čem tedy vlastně byla manipulace televize Prima, když se teď jen potvrzují naše informace.

Lukáš HOUDEK, koordinátor iniciativy HateFree

Ta chyba spočívala podle nás aspoň na základě toho, co jsme měli možnost vidět, v tom, že měl pan Batto připodobnit byty, který mu nabízel město Jihlava, k přemalovanému kravinu. Tam prostě šlo o vložení do úst tomu pánovi té věty, že takhle mluví o konkrétních bytech.

Petra DOLEŽALOVÁ, redaktorka

Hatefree si sice trvá na svém, ale všichni ti, kteří se byli sami přesvědčit v naší televizi o pravdivosti reportáže, potvrdili, že jsme žádná fakta nezkreslili. Čím jsme údajně manipulovali nebo jitrili xenofobní nálady, nám nedokázal vysvětlit ani iniciátor petice 17 senátorů, kteří podali podnět na Radu pro rozhlasové a televizní vysílání.

Zdeněk PAPOUŠEK, senátor /KDU-ČSL/

Já myslím, že to vůbec teďka spolu nesouvisí. Čili teďka pokud uděláte o tom reportáž, budete se jich ptát, tak ten jejich názor teďka může být jiný než předtím, čili to já nedokážu posoudit.

Petra DOLEŽALOVÁ, redaktorka

Máme si to vysvětlit tak, že v době natáčení naší reportáže byli uprchlíci spokojeni a svůj názor změnili až teď? Na to nám nedokázal nikdo odpovědět. Na to, že Nadační fond Generace 21 funguje prapodivně, upozornil i její bývalý spolupracovník Salman Hasan v rozhovoru pro Parlamentní listy. Generace 21 podle něj bez vědomí státu měnila seznamy uprchlíků za ty, kteří byli schopni zaplatit. Rozhovor před kamerou ale odmítl.

Ve dnech, kdy zpravodajství nastiněnou otázku řešilo, byla po formální stránce dodržována pravidla vyváženosti (prostor dostali mluvčí s různými názory, zájmy a vztahem k probírané problematice: Stanislav Křeček, Daniel Köppl, Ivan Krejčí, Zdeněk Papoušek, Lukáš Houdek). Kontext, ve kterém jejich výroky zaznívaly, však byl zcela nesouměřitelný. Výroky mluvčích, kteří nehájili postup provozovatele při zpracování reportáže „Irácké rodině se nelíbí byty“, byly pomocí redakčních komentářů a-priori

⁵ Realizátoři projektu HateFree Culture, který spadá pod Agenturu pro sociální začleňování (jeden z odborů Úřadů vlády), na možné nejasnosti ohledně překladu slov G. Batta veřejně upozornili.

delegitimizovány. Obecně lze konstatovat, že redakční komentáře měly silně tendenční charakter. Provozovatel se prostřednictvím jmenovaných reportáží pokoušel diváky přesvědčit, že se v souvislosti s odvysíláním reportáže o jihlavských bytech nabídnutých azylantům nedopustil manipulací, resp. že následný vývoj událostí potvrdil pravdivost tvrzení, která v této reportáži prezentoval. To vše v době, kdy probíhalo prověřování dané věci ze strany Rady.

Zprávy prokazatelně neoddělovaly hodnotící komentáře od informací zpravodajského charakteru. Provozovatel je hlavním aktérem dění, o kterém referoval, je tak logické, že nebude sám o sobě informovat se stejnou neutralitou jako o dění, které divákům pouze zprostředkovává. To, že byla kauza okolo překladu slov člena irácké rodiny do zpráv o odchodu azylantů vůbec zahrnuta, je ovšem záměrným redakčním rozhodnutím. Provozovatel v této situaci cíleně využil prostoru zpravodajství k tomu, aby uměle vytvořil „událost“ (problém politické korektnosti ve vysílání) a vedl kampaň ve svůj prospěch. Jeho stanoviska byla přitom divákům prezentována jako jednoznačná fakta, nikoli jako postoj jedné ze stran sporu (kterou v této věci reálně byl).

S ohledem na uvedené rozhodla Rada požádat provozovatele FTV Prima, spol. s r.o., IČ: 48115908, sídlem Na žertvách 132/24, Praha, PSČ 180 00, o podání vysvětlení jeho postupu při informování o problematice integrace uprchlíků z Iráku v České republice: V období od 28. března do 17. dubna 2016 odvysílal provozovatel na programu Prima v rámci zpravodajské relace Zprávy FTV Prima, zařazované vždy v čase od 18:55 hodin, celkem čtyři zpravodajské příspěvky, které informovaly o údajném křivém nařčení provozovatele z manipulace zpravodajským materiálem, jenž se vztahoval k tématu integrace uprchlíků z Iráku na území České republiky, přičemž tyto příspěvky neoddělovaly hodnotící komentáře od informací zpravodajského charakteru. Jednalo se konkrétně o tyto zpravodajské příspěvky: příspěvek informující o plánovaném odchodu skupiny Iráčanů z České republiky ze dne 31. března 2016 (12:12 minut od začátku pořadu), příspěvek informující o pozastavení projektu nadačního fondu Generace 21 ze dne 1. dubna 2016 (01:08 minut od začátku pořadu) a dva na sebe navazující příspěvky o odjezdu skupiny Iráckých uprchlíků do Německa ze dne 2. dubna 2016 (01:15 a 02:52 minut od začátku pořadu). V příspěvcích docházelo k prolínání zpravodajského obsahu a hodnotících komentářů moderátorů a redaktorů relace (např. „Kritici přitom tehdy tvrdili, že jsme reportáž nebo vyjádření George Batty zmanipulovali. Teď se ukazuje, že lidé skutečně stoprocentně spokojeni nebyli“, „Máme si to vysvětlit tak, že v době natáčení naší reportáže byli uprchlíci spokojeni a svůj názor změnili až teď? Na to nám nedokázal nikdo odpovědět.“, „Naše televize se totiž po odvysílání původní reportáže, kde jsme jako první upozornili na to, že uprchlíci nejsou spokojeni s ubytováním v Česku, stala terčem útoku jiných médií a iniciativy HateFree“), přičemž názorová stanoviska provozovatele byla divákům prezentována jako fakta. Diváci si tak na základě odvysílaného obsahu nemohli utvořit vlastní nezávislý názor, jelikož zaujaté redakční komentáře je naváděly k jediné možné interpretaci medializovaného dění.

Pro podání vysvětlení stanovila Rada lhůtu 30 dní ode dne doručení předmětné žádosti.

Žádost o podání vysvětlení byla provozovateli doručena dne 7. listopadu 2016.

Podání vysvětlení:

Dne 12. prosince 2016 bylo Radě doručeno podání vysvětlení, kde provozovatel uvedl následující: Provozovatel nejprve uvádí, že mu vlastně není zřejmé, co má konkrétně vysvětlit, neboť mu nebyly položeny žádné otázky. Provozovatel se ohrazuje proti skutečnosti, že dokument, který má být žádostí o podání vysvětlení, je formulován tak, jako kdyby se jednalo o rozhodnutí o vině. Provozovatel je udiven, že Rada vychází z nepodepsané analýzy, jejíž metodika a obsah se mívají se skutkovou podstatou ustanovení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb., a upozorňuje, že jej nikdo v souvislosti se zpracováním analýzy

nekontaktoval a nepokoušel se zjistit skutečný stav věci. Provozovatel je přesvědčen, že bez znalosti skutečného stavu věci, podložené získáním informací o místě či od aktérů nebo svědků událostí, vysílaný obsah seriózně analyzovat z hlediska objektivitu a vyváženosti vůbec nelze.

Provozovatel uvádí, že výroky, které jsou v žádosti o podání vysvětlení uvedeny, nejsou názory či hodnotícími komentáři ve smyslu zákona. Relevantní fakta jsou takováto:

V reportáži v pořadu Zprávy FTV Prima vysílané dne 11. února 2016 byly věrně reprodukovány výroky pana Georgise Batta, které byly reakcí na konkrétní nabídku bydlení od města Jihlava. Provozovatel v podrobnostech odkazuje na své vysvětlení ze dne 29. března 2016 a podklady, které Radě v této souvislosti předal, tedy překlady Adama Homsiho a Rejzka Yasera a dále vyjádření Naziha Albrahiho, který tlumočil projevy Georgise Batta přímo při natáčení předmětné reportáže a který potvrdil, že slovní spojení „přemalovaný kravín“ či „stáj pro zvířata“, bylo reakcí na nabídku bytu od města Jihlavy, se kterým Georgis Batto nebyl spokojen.

Rada se seznámila s podaným vysvětlením provozovatele bez dalšího, tedy nezahájila správní řízení a předseda Rady Ivan Krejčí v reportáži na ČT24 dne 24. dubna 2016 prohlásil následující větu „Prima v tom vysvětlení dost přesvědčivě vysvětlila všechny ty okolnosti, ve kterých to vznikalo. A ty pochybnosti, které jsme měli, vyvrátila. Takže my jsme nemohli jinak než odložit.“

Rodina Georgise Batta, jakož i mnozí další migranti z Iráku, o kterých reportáže pojednávaly, od samého začátku nebyli spokojeni s ubytováním a dalšími podmínkami života v ČR a dobrovolně se rozhodli ČR opustit. O okolnostech pojednávaly další reportáže FTV Prima, například dne 23. dubna 2016, natáčené po odchodu Georgise Batta z ČR v Drážďanech (v jedné z nich se Georgis Batto dále vyjadřuje k bydlení nabídnutému městem Jihlava, které dříve přirovnal k „přemalovanému kravínu“, takto „Vstup do toho objektu byl jako krypta, tunel. Když říkám krypta, tunel, co to znamená? Když jsme vstoupili do toho baráku, po pravé straně byly popelnice, a když vstoupíte do objektu, je cítit vlhkost, zápach. Je to vhodné ze zdravotního hlediska pro bydlení dětí?“)

FTV Prima byla prvním z televizních vysílatelů, kdo na fenomén nespokojených migrantů upozornil, a jednalo se o informace ve veřejném zájmu.

FTV Prima byla mimo jiné i ze strany iniciativy Hatefree, nařčena z manipulace televizního zpravodajství nepravdivě a nepodloženě. FTV Prima přesto dávala ve zpravodajství včetně inkriminovaných reportáží prostor i těm, kteří ji obviňovali. Takto bylo prezentováno například i vyjádření Lukáše Houdka, koordinátora iniciativy Hatefree, který v reportáži dne 2. dubna 2016 tvrdil na podkladě, který vyjádřil slovy „aspoň na základě toho, co jsme měli možnost vidět, že měl pan Batto připodobnit byty, které mu nabízelo město Jihlava, k přemalovanému kravínu – tam prostě šlo o vložení do úst tomu pánovi ty věty, že takhle mluví o konkrétních bytech“. Provozovatel konstatuje, že iniciativa Hatefree, na rozdíl od redaktora Bohumila Rouba a tlumočnicka Naziha Albrahiho, nebyla přítomna natáčení reportáže a neměla k dispozici kompletní dokumentaci o jeho průběhu. O tom, že Georgis Batto při natáčení reportáže skutečně reagoval na konkrétní nabídku města Jihlavy a použil v této souvislosti slovního spojení „přemalovaný kravín“.

Provozovatel je udiven, že se nepravdivá obvinění, která byla již vyvrácena, v žádosti o podání vysvětlení znovu opakují, když Rada výše uvedená fakta relativizuje slovy o „údajném křivém nařčení provozovatele z manipulace zpravodajským materiálem“, a to přesto, že má od provozovatele k dispozici vysvětlení ze dne 29. března 2016 a k němu připojené podklady.

Provozovatel uzavírá, že v reportážích ze dnů 31. března 2016, 1. dubna 2016 a 2. dubna 2016 prezentoval zcela pravdivé informace, nikoli názory nebo hodnotící komentáře ve smyslu zákona. Jednalo se o výkon

ústavně chráněné svobody projevu a práva vyhledávat a šířit informace, přičemž není dán žádný z důvodů dle článku 17 odst. 4 Listiny, pro který by přicházel v úvahu zásah státu, natož aby se jednalo o zásah nezbytný. Provozovatel je přesvědčen, že nemohl předmětnými reportážemi spáchat žádný správní delikt.

S podaným vysvětlením se Rada seznámila na svém 1. zasedání konaném dne 10. ledna 2017 a dospěla k následujícímu závěru:

Provozovatel byl požádán, aby se vyjádřil k obsahu jmenovaných reportáží a v nich prezentovaných výroků a komentářů, respektive byl požádán o vysvětlení, z jakého důvodu byla jeho názorová stanoviska divákům prezentována jako fakta. Ačkoli ve výroku žádosti o podání vysvětlení nezazněla standardní otázka s otazníkem na konci věty, jsme přesvědčeni, že provozovateli muselo být zcela zřejmé, k jakým skutečnostem se má vyjádřit a co po něm Rada žádá.

Stejně tak nelze souhlasit s názorem provozovatele, že žádost o podání vysvětlení je formulována jako rozhodnutí, a to z prostého důvodu – ani ve výroku, ani v odůvodnění předmětného dokumentu nezazní žádné direktivní závěry či snad dokonce konstatování o porušení zákona. Naopak, vše je relativizováno užitím podmiňujícího slovesného způsobu a provozovatel dostává prostor k tomu, aby se ke tvrzením Rady vyjádřil.

S provozovatelem lze zcela souhlasit v tom směru, že se Rada na svém 8. zasedání konaném dne 19. dubna 2016 seznámila s jeho vyjádřením k obsahu reportáže s názvem „Irácké rodině se nelíbí byty“ odvysílané dne 11. února 2016 na programu Prima. Rada se seznámila s podaným vysvětlením bez dalšího, tedy nepřistoupila v dané věci k dalším krokům, jako například zahájení správního řízení apod. Svůj postoj pak Rada prezentovala mimo jiné i provozovatelem zmíněným vyjádřením předsedy Rady Ivana Krejčího („Prima v tom vysvětlení dost přesvědčivě vysvětlila všechny ty okolnosti, ve kterých to vznikalo. A ty pochybnosti, které jsme měli, vyvrátila. Takže my jsme nemohli jinak než odložit“).

Rovněž tak skutečnost, že provozovatel byl prvním z provozovatelů vysílání, kteří na fenomén „nespokojených migrantů“ upozornili, není třeba nikterak zpochybňovat.

Je však třeba si uvědomit, že předmětem nyní projednávaného případu není reportáž odvysílaná dne 11. února 2016, která pojednávala o irácké rodině, které se nelíbily byty nabízené městem Jihlava, ale reportáže odvysílané ve dnech 31. března 2016, 1. dubna 2016 a 2. dubna 2016. Rada v původní analýze uvedla, že v těchto reportážích byla po formální stránce dodržována pravidla vyváženosti (prostor dostali mluvčí s různými názory, zájmy a vztahem k probírané problematice), ovšem kontext, ve kterém jejich výroky zaznívaly, byl poněkud nesouměřitelný. Dále bylo uvedeno, že „výroky mluvčích, kteří nehájili postup provozovatele při zpracování reportáže „Irácké rodině se nelíbí byty“, byly pomocí redakčních komentářů a-priori delegitimizovány. Obecně lze konstatovat, že redakční komentáře měly silně tendenční charakter. Provozovatel se prostřednictvím jmenovaných reportáží pokoušel diváky přesvědčit, že se v souvislosti s odvysíláním reportáže o jihlavských bytech nabídnutých azylantům nedopustil manipulací, resp. že následný vývoj událostí potvrdil pravdivost tvrzení, která v této reportáži prezentoval. Zprávy prokazatelně neoddělovaly hodnotící komentáře od informací zpravodajského charakteru. Provozovatel je hlavním aktérem dění, o kterém referoval, je tak logické, že nebude sám o sobě informovat se stejnou neutralitou jako o dění, které divákům pouze zprostředkovává. To, že byla kauza okolo překladu slov člena irácké rodiny do zprávy o odchodu azylantů vůbec zahrnuta, je ovšem záměrným redakčním rozhodnutím. Provozovatel v této situaci cíleně využil prostoru zpravodajství k tomu, aby uměle vytvořil „událost“ (problém politické korektnosti ve vysílání) a vedl kampaň ve svůj prospěch. Jeho stanoviska byla přitom divákům prezentována jako jednoznačná fakta, nikoli jako postoj jedné ze stran sporu (kterou v této věci reálně byl).“

Na druhé straně ovšem nelze opominout fakt, že provozovatel v rámci svého předchozího vyjádření k reportáži „Irácké rodině se nelíbí byty“ poskytl Radě takové podklady (jako například kontrolní překlady Adama Homsiho a Rejzka Yasera apod.), které poměrně jednoznačně prokázaly, že reportáž nebyla nikterak zmanipulovaná; že promluva o „přemalovaných kravínech“ zřejmě skutečně zazněla v kontextu nabídky bytů učiněné iráckým uprchlíkům ze strany města Jihlava. To koneckonců dosvědčuje i fakt, že Rada se s podaným vysvětlením seznámila, aniž by současně vůči provozovateli podnikla další kroky, byť třeba jen vydání upozornění na porušení zákona.

Stejně tak lze souhlasit s provozovatelem, že Georgis Batto se v reportáži odvysílané dne 23. dubna 2016, skutečně uvedl „Vstup do toho objektu byl jako krypta, tunel. Když říkám krypta, tunel, co to znamená? Když jsme vstoupili do toho baráku, po pravé straně byly popelnice, a když vstoupíte do objektu, je cítit vlhkost, zápach. Je to vhodné ze zdravotního hlediska pro bydlení dětí?“.

Problematické ovšem je, že k této obhajobě došlo ve chvíli, kdy byl celý případ ještě v procesu projednávání – provozovatel sice již podal požadované vysvětlení Radě (doručeno dne 29. března 2016), ta se však s jeho zněním seznámila na svém zasedání konaném až 19. dubna 2016. V době odvysílání inkriminovaných tří reportáží tak ještě provozovatel nemohl vědět, že Rada sezná původní reportáž ze dne 11. února 2016 jako v souladu se zákonem. Přesto provozovatel již v této době předkládal divákům jako legitimní pouze jedno z existujících názorových stanovisek, jeho redakční komentáře naváděly k jediné možné interpretaci popisovaných událostí a diváci si tak v dané chvíli nemohli vytvořit vlastní nezávislý názor. Bylo by možno očekávat, že se provozovatel v následném zpravodajství pokusil do jisté míry obhájit, ovšem k tomuto mělo dojít až ve chvíli, kdy měl jistotu, že minimálně ze strany Rady nebude tato reportáž vyhodnocena jako manipulativní, tedy jako v rozporu se zákonem.

Dle § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb. je provozovatel vysílání povinen zajistit, aby ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech bylo dbáno zásad objektivit a vyváženosti a zejména nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, popřípadě jejich názory nebo názory jednotlivých skupin veřejnosti, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě.

Provozovatel v předmětných reportážích neoddělil hodnotící komentáře od zpravodajských informací, v příspěvcích docházelo k prolínání zpravodajského obsahu a hodnotících komentářů moderátorů a redaktorů relace (např. „Kritici přitom tehdy tvrdili, že jsme reportáž nebo vyjádření George Batty zmanipulovali. Teď se ukazuje, že lidé skutečně sto procentně spokojeni nebyli“, „Máme si to vysvětlit tak, že v době natáčení naší reportáže byli uprchlíci spokojeni a svůj názor změnili až teď? Na to nám nedokázal nikdo odpovědět.“, „Naše televize se totiž po odvysílání původní reportáže, kde jsme jako první upozornili na to, že uprchlíci nejsou spokojeni s ubytováním v Česku, stala terčem útoku jiných médií a iniciativy HateFree“), přičemž názorová stanoviska provozovatele byla divákům prezentována jako fakta. Diváci si tak na základě odvysílaného obsahu nemohli vytvořit vlastní nezávislý názor, jelikož zaujaté redakční komentáře je naváděly k jediné možné interpretaci medializovaného dění.

S ohledem na uvedené tedy Rada rozhodla upozornit provozovatele FTV Prima, spol. s r.o., IČ: 48115908, sídlem Na žertvách 132/24, Praha, PSČ 180 00, na porušení ustanovení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb., kterého dopustil tím, že v období od 28. března do 17. dubna 2016 odvysílal na programu Prima v rámci zpravodajské relace Zprávy FTV Prima, zařazované vždy v čase od 18:55 hodin, celkem čtyři zpravodajské příspěvky, které informovaly o údajném křivém nařčení provozovatele z manipulace zpravodajským materiálem, jenž se vztahoval k tématu integrace uprchlíků z Iráku na území České republiky, přičemž tyto příspěvky neoddělovaly hodnotící komentáře od informací zpravodajského charakteru. Jednalo se konkrétně o tyto zpravodajské

příspěvky: příspěvek informující o plánovaném odchodu skupiny Iráčanů z České republiky ze dne 31. března 2016 (12:12 minut od začátku pořadu), příspěvek informující o pozastavení projektu nadačního fondu Generace 21 ze dne 1. dubna 2016 (01:08 minut od začátku pořadu) a dva na sebe navazující příspěvky o odjezdu skupiny Iráckých uprchlíků do Německa ze dne 2. dubna 2016 (01:15 a 02:52 minut od začátku pořadu). V příspěvcích docházelo k prolínání zpravodajského obsahu a hodnotících komentářů moderátorů a redaktorů relace (např. „Kritici přitom tehdy tvrdili, že jsme reportáž nebo vyjádření George Batty zmanipulovali. Teď se ukazuje, že lidé skutečně stoprocentně spokojeni nebyli“, „Máme si to vysvětlit tak, že v době natáčení naší reportáže byli uprchlíci spokojeni a svůj názor změnili až teď? Na to nám nedokázal nikdo odpovědět.“, „Naše televize se totiž po odvysílání původní reportáže, kde jsme jako první upozornili na to, že uprchlíci nejsou spokojeni s ubytováním v Česku, stala terčem útoku jiných médií a iniciativy HateFree“), přičemž názorová stanoviska provozovatele byla divákům prezentována jako fakta. Diváci si tak na základě odvysílaného obsahu nemohli vytvořit vlastní nezávislý názor, jelikož zaujaté redakční komentáře je naváděly k jediné možné interpretaci medializovaného dění.

Pokud Rada dle § 59 odst. 1 zákona č. 231/2001 Sb. zjistí, že provozovatel vysílání porušuje povinnosti stanovené tímto zákonem nebo podmínky udělené licence, upozorní jej na porušení tohoto zákona a stanoví mu lhůtu k nápravě, která musí být v souladu s ustanovením § 59 odst. 2 zákona č. 231/2001 Sb. přiměřená charakteru porušené povinnosti. V daném případě byla lhůta k nápravě stanovena 7 dní od doručení tohoto upozornění. Podle § 59 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb. dojde-li k nápravě ve stanovené lhůtě, Rada sankci neuloží.

Pokud by provozovatel vysílání uvedenou povinnost nadále neplnil, bude Rada, v případě dalšího zjištění stejného porušení zákona o vysílání po stanovené lhůtě k nápravě, oprávněna ve správním řízení uložit sankci v souladu s příslušným ustanovením zákona č. 231/2001 Sb.

Poučení:

Proti upozornění na porušení zákona není přípustná žaloba podle § 66 zákona č. 231/2001 Sb.

Ivan Krejčí

předseda Rady

pro rozhlasové a televizní vysílání

Rada pro rozhlasové a televizní
vysílání
Škrétova 44/6
P.O. Box 181
120 21 Praha 2 Vinohrady

k
Č. J.: RRTV/2066/2017-rud
SP. ZN.: 2016/968/RUD/FTV

V Praze dne 20. ledna 2017
Č.j.: PRV/004/17

Reakce na upozornění na údajné porušení zákona, 4 zpravodajské příspěvky o migrantech z Iráku, vysílané v březnu a dubnu 2016, žádost, aby RRTV při své rozhodovací praxi k upozornění nepřihlížela

Vážení,

dne 17. ledna 2017 nám bylo doručeno písemné vyhotovení upozornění na údajné porušení zákona ve 4 zpravodajských příspěvcích o migrantech z Iráku, vysílaných v březnu a dubnu 2016.

Jsme přesvědčeni, že upozornění bylo vydáno v rozporu se zákonem, a to zejména z následujících důvodů:

- 1) V upozornění je odkaz na ustanovení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání (dále „ZRTV“), ale popis skutku odpovídá ustanovení § 31 odst. 2 ZRTV. Výše uvedené činí upozornění nezákonným a nepřezkoumatelným pro nesrozumitelnost.
- 2) Žádný z níže uvedených výroků, nám byly v upozornění vytýkány, není názorem či hodnotícím komentářem ve smyslu zákona:
 - „Kritici přitom tehdy tvrdili, že jsme reportáž nebo vyjádření George Batty zmanipulovali. Teď se ukazuje, že lidé skutečně sto procentně spokojeni nebyli.“
 - „Máme si to vysvětlit tak, že v době natáčení naší reportáže byli uprchlíci spokojeni a svůj názor změnili až teď? Na to nám nedokázal nikdo odpovědět.“
 - „Naše televize se totiž po odvysílání původní reportáže, kde jsme jako první upozornili na to, že uprchlíci nejsou spokojeni s ubytováním v Česku, stala terčem útoku jiných médií a iniciativy HateFree.“

Všechny tyto výroky jsou skutkovými výroky, nikoli hodnotícími soudy. Všechny tyto výroky jsme schopni doložit. Žádný z těchto výroků RRTV nevyvrátila. Naopak, v odůvodnění upozornění konstatovala následující: „Na druhé straně ovšem nelze opominout fakt, že provozovatel v rámci svého předchozího vyjádření k reportáži „Irácké rodiny se nelíbí bytí“ poskytl Radě takové podklady (jako například kontrolní překlady Adama Homsiho a Rejzka Yasera apod.), které poměrně jednoznačně prokázaly, že reportáž nebyla nikterak zmanipulovaná; že promluva o „přemalovaných kravínech“ zřejmě skutečně zazněla v kontextu nabídky bytů učiněné iráckým uprchlíkům ze strany města Jihlava. To koneckonců dosvědčuje i fakt, že Rada se s podaným vysvětlením seznámila, aniž by současně vůči provozovateli podnikla další kroky, byt’

Televize Prima

FTV Prima, spol. s r. o.
Na Žertvách 24/132
180 00 Praha 8

IČ 48115908
DIČ CZ48115908
zapsaná v obchodním rejstříku
u Městského soudu v Praze,
oddíl C, vložka 16778

www.iprima.cz

třeba jen vydání upozornění na porušení zákona. Stejně tak lze souhlasit s provozovatelem, že Georgis Batto se v reportáži odvysílané dne 23. dubna 2016, skutečně uvedl „Vstup do toho objektu byl jako krypta, tunel. Když říkám krypta, tunel, co to znamená? Když jsme vstoupili do toho baráku, po pravé straně byly popelnice, a když vstoupíte do objektu, je cítit vlhkost, zápach. Je to vhodné ze zdravotního hlediska pro bydlení dětí?“.

- 3) Odůvodnění upozornění tak v podstatě vyvrací obvinění, které vyplývá z usnesení RRTV o upozornění. Na druhou stranu však - mimo rámec usnesení RRTV - konstruuje následující nové obvinění: „*Problematické ovšem je, že k této obhajobě došlo ve chvíli, kdy byl celý případ ještě v procesu projednávání – provozovatel sice již podal požadované vysvětlení Radě (doručeno dne 29. března 2016), ta se však s jeho zněním seznámila na svém zasedání konaném až 19. dubna 2016. V době odvysílání inkriminovaných tří reportáží tak ještě provozovatel nemohl vědět, že Rada sezná původní reportáž ze dne 11. února 2016 jako v souladu se zákonem. Přesto provozovatel již v této době předkládal divákům jako legitimní pouze jedno z existujících názorových stanovisek, jeho redakční komentáře naváděly k jediné možné interpretaci popisovaných událostí a diváci si tak v dané chvíli nemohli vytvořit vlastní nezávislý názor. Bylo by možno očekávat, že se provozovatel v následném zpravodajství pokusil do jisté míry obhájit, ovšem k tomuto mělo dojít až ve chvíli, kdy měl jistotu, že minimálně ze strany Rady nebude tato reportáž vyhodnocena jako manipulativní, tedy jako v rozporu se zákonem.“ Toto nové obvinění je zcela zjevně mimo jakoukoli skutkovou podstatu správního deliktu dle ZRTV. Zákon nenařizuje provozovateli vysílání čekat na vyhodnocení skutečností, o kterých má pojednávat zpravodajská reportáž, ze strany státu, např. ze strany RRTV. Takový požadavek je v příkrém rozporu s čl. 17 Listiny, v podstatě by se jednalo o nepřipustnou cenzuru.*

Vzhledem ke všemu výše uvedenému a také k tzv. „chilling“ efektu, známému z judikatury Evropského soudu pro lidská práva, který by takovéto nezákonně vydané upozornění mělo na naplnění svobody projevu a svobody médií v České republice, tímto žádáme, aby RRTV přijala usnesení, že k předmětnému upozornění nebude při své rozhodovací praxi přihlížet.

Zdvořile žádáme o informaci, jak byla tato naše žádost vyřízena.

Děkujeme a jsme s pozdravem

za FTV Prima, spol. s r. o.
Ing. Marek Singer
generální ředitel

Televize Prima

FTV Prima, spol. s r. o.
Na Žertvách 24/132
180 00 Praha 8

IČ 48115908
DIČ CZ48115908
zapsaná v obchodním rejstříku
u Městského soudu v Praze,
oddíl C, vložka 16778

www.iprima.cz